ASOCIAȚIUNII
SIBIIU

Anul al 61-lea
6 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.664/939

Nr. 243 Luni 4 Septembrie 1944
6 Pagini

UNIVERSUL

ABONAMENTE
UNIVERSUL
PROVINCIA
Lei 700 pe 3 luni
Lei 1300 pe 6 luni
Lei 2500 pe 12 luni
CAPITALA
Lei 800 3 luni
Lei 1400 6 luni
Lei 2600 12 luni
AUTORITĂȚI
Lei 3500 pe an

ABONAMENTE
U. LITERAR
6 luni 4[illegible] lei
12 luni 8[illegible] lei
U. COPIILOR L 460
lei-12 L [illegible] RADIO U.
6 L 600-12 L 1000.
Z. ȘTIINȚELOR 6 L 600-12
L 1000 lei. VESELIA 6 L
450 12 L 800 lei
FR SUFLET 6 L
320-12 L 600 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

CÂT NE COSTĂ

COLABORAREA ECONOMICĂ CU GERMANIA

Dacă alianța politică și militară cu Germania s'a dovedit nefastă și, în răstimp numai de trei ani, reușise să târască statul român și însăși existența noastră ca popor pe marginea prăpastiei, mai fericită în rezultate nu s'a arătat nici așa zisa „colaborare economică" romăno-germană, care, până la urmă, se transformase într'o aservire totală a economiei românești intereselor și scopurilor acaparatoare ale imperialismului hitlerist.

Primul pas a fost făcut prin semnarea convenției din 4 Decembrie 1940, urmată de acordul de clearing, de plăți și de transfer din 19 Februarie 1941, care extindea sistemul clearingului și regimul plăților și al transferului și asupra țărilor de sub ocupație sau administrație germană: Olanda, Belgia, Norvegia și Guvernământul general și la care s'a adăogat mai târziu reglementarea schimbului românesc cu Serbia, Grecia, Alsacia și Lorena, Carintia și Stiria de jos, cum și regiunile Rusiei răsăritene ocupate temporar de trupele germane.

Grație acestor convențiuni, forțele productive ale țării și ale poporului român au fost puse la dispoziția Reichului, care n'a întârziat să le imprime pecetea organizării tiranice și totalitare specifice regimului hitlerist. Organizarea producției noastre naționale, în agricultură, cași în industrie, n'a însemnat altceva decât incorporarea dela acea dată a factorilor noștri economici în planul german de patru ani (Vierjahresplan).

Din primul moment a și început goana după vânatul întreprinderilor și bogățiilor românești, la început în forme mascate, la adăpostul fondării de societăți anonime mixte „romăno-germane" sau de coparticipări, preluări de acțiuni și sporiri de capitaluri sociale în întreprinderile existente, mai a[illegible]te și exclusive de exploatări și industrii petrolifere, de exploatări forestiere, de uzine metalurgice, de colectări și comercializări de materii prime și agricole, sistem „Solagra".

Numai în primul an (1941) dela intrarea în vigoare a convenției economice germano-române din Decembrie 1940, s'au înființat în România 40 de întreprinderi cu capital german sau romăno-german, printre care și „Societatea romăno-germană pentru industria și comerțul fierului" la care Uzinele Göring participau cu 75 de milioane lei.

Formula demagogică a naționalizării, care, din punct de vedere practic, n'a servit nici interesele economiei particulare românești, nici interesele economiei publice — realizarea ei luând forme caricaturale și soldându-se cu pagube de miliarde, iar din punct de vedere moral lărgind atmosfera de corupție, de afaceri scandaloase și de vaste îmbogățiri personale —, n'a înregistrat rezultate palpabile decât într'o singură direcție, aceea a acaparării bunurilor economice evreești de către germanii din țară și din Reich. Adevărul e că cele mai infloritoare întreprinderi din Banat, Ardeal, Bucovina și în bună parte din Vechiul Regat au fost luate, la adăpostul lozincei de naționalizare, de către minoritarii sași, șvabi și germani din țară.

Faptul este atât de categoric, încât, cu prilejul instalării sale la conducerea ministerului economiei naționale, noul ministru al resortului, d. general Potopeanu, a trebuit să constate răspicat că naționalizarea întreprinderilor la noi a însemnat de fapt „GERMANIZAREA" lor.

Dar până aci n'am făcut decât să ridicăm numai un colț al vălului care acoperă consecințele grave și problemele penibile derivând din mioapa noastră politică de aservire economică intereselor germane, la care am înhămat țara în ultimii 4-5 ani.

In articolele următoare ne [illegible] de aproape laturile diverse ale acestei vaste probleme.

LUPTELE DIN JUDEȚUL TREI SCAUNE

MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAȚIUNILOR DIN ZIUA DE 2 SEPTEMBRIE 1944

In cursul zilei de 2 Septembrie 1944, în urma acțiunilor duse de trupele noastre contra vaselor germane ce încearcă să se retragă spre Dunărea superioară, au fost scufundate 5 vase inamice la Calafat și alte 5 vase la Gruia.

In Transilvania, trupele române continuând operațiunile ofensive, au cucerit comunele Racoșul de Sus, Baraolt, Chepeț, Micloșoara, Aita Mare, Aita Mijlocie, Belin, Băile Sugaș și Sâncrai, în regiunea Nord-Vest Sf. Gheorghe.

Deasemeni, s'a câștigat teren la Nord Est de Bicfalău.

STATUTUL ACTUAL AL RAPORTURILOR ROMÂNO-SOVIETICE

DECLARAȚIILE D-LUI GRIGORE N. BUZEȘTI, MINISTRUL AFACERILOR STRĂINE

D. Grigore N. Buzești, ministrul afacerilor străine, a primit în ziua de 1 Septembrie mai mulți corespondenți de ziare streine care i-au cerut să precizeze statutul actual al raporturilor romăno-sovietice. La aceste întrebări, d. ministru Buzești a răspuns prin următoarele considerațiuni:

„La 23 August, îndată după constituirea noului guvern, am dat, prin intermediul Legațiunii noastre din Ankara, depline puteri pentru semnarea armistițiului, delegaților noștri dela Cairo, d-nii Barbu Știrbey și Constantin Vișoianu. Ambasadorul sovietic la Cairo a comunicat atunci acestor delegați că guvernul său este de acord cu semnarea armistițiului în condițiunile stabilite în urma negocierilor ce avuseseră loc. dar că răspunsul guvernului sovietic urma să devină definitiv numai după asentimentul Statelor Unite și Angliei.

Delegații au plecat apoi la Moscova unde urmează să se procedeze la semnarea armistițiului.

Ei se află acolo de trei zile, și guvernul român așteaptă cu nerăbdare știrea că armistițiul a fost semnat.

Se pune acum chestiunea regimului juridic între România și U.R.S.S. până la semnarea armistițiului.

In această privință, d. Molotov, Comisarul Poporului al Afacerilor Străine, a făcut la 25 August o declarație de care întreaga opinie publică românească a luat cunoștință cu cea mai mare satisfacție, și prin care a precizat că U.R.S.S. nu are intenția să dobândească vreo parte din teritoriul român, să schimbe ordinea socială existentă, sau să aducă vreo atingere independenței României; din contră guvernul sovietic consideră că este necesar să restabilească independența României, alături de trupele române, eliberând țara de jugul fascist.

Declarația mai precizează că în cazul când trupele române încetează imediat operațiunile contra trupelor sovietice și se angajează să ducă războiul contra Germaniei pentru independența României, sau împotriva Ungurilor pentru eliberarea Transilvaniei, cot la cot cu armata roșie, acesta le va permite să-și păstreze armele și le va sprijini, prin toate mijloacele, la îndeplinirea nobilei lor misiuni.

U. R. S. S. va înceta operațiunile îndată ce teritoriul va fi fost eliberat de trupele germane.

Condițiunea aceasta era îndeplinită de guvernul român dela 24 August ora 4, când el a declarat război Germaniei. De atunci, interiorul României a fost eliberat prin mijloacele armatei române, de trupele germane. Rămâne încă chestiunea Transilvaniei. Acolo mai sunt trupe germane și ungare, împotriva cărora România este hotărîtă să lupte imediat cu armata sa, alături de armata roșie.

Subliniez, deci, că independent de semnarea convenției de armistițu, există între

(Continuare in pag. 2-a)

SITUAȚIA DIN ROMÂNIA

EXPUSĂ DE CERCURILE OFICIALE DIN MOSCOVA

Moscova, 2 (Rador). — **Postul de radio Moscova a difuzat următoarele în cronica consacrată evenimentelor internaționale:**

„Infrângerile suferite de germani pe frontul de sud au determinat România să [illegible] Națiunilor Unite și să declare război Germaniei.

In România s'a alcătuit noul guvern denumit „Blocul Democrat", reprezentat prin patru partide și susținut de întregul popor român.

Această hotărîre a fost ultima posibilitate de salvare a poporului român.

Incercarea hitleriștilor de a răsturna situația creată în România a eșuat complet. Noul guvern român a sfărîmat toate încercările hitleriste și este complet stăpân pe situație.

Ocuparea capitalei române de către armata roșie a asigurat completa liniște și securitatea României.

Pierderea teritoriului român a fost fatală pentru germani deoarece Germania importa din această țară 30 la sută din materiile prime de care avea nevoe. In plus, Germania pierde în România un aliat important din punct de vedere militar, deoarece ea dispune de o armată de circa 25—30 divizii.

Lovitura de stat din România cu înlăturarea dela conducere a clicei lui Antonescu, a fost atât de surprinzătoare pentru germani încât ei au fost în imposibilitate de a lua vreo contramăsură.

Germanii vorbesc de formarea „undeva" și „de cineva" a unui guvern de marionete. Amenință în acelaș timp noul guvern român în toate felurile, însă această manevră rămâne zadarnică.

Evenimentele din România au alarmat serios pe conducătorii maghiari care se simt vizați direct în urma acestei întorsături de lucruri. După cum se știe, conducătorii maghiari pun mari speranțe în „luarea de contramăsuri germane împotriva României" care s'a alăturat în mod vădit Națiunilor Unite spre a recuceri Ardealul stăpânit de Ungaria.

Dacă germanii nu au fost capabili să ia contramăsuri atunci când se găseau pe teritoriul român, ce mai sunt ei capabili să facă în actuala situație? Tocmai aceasta este cauza frământărilor noului guvern maghiar care este pus în fața unor mari dificultăți".

DE VORBĂ CU GENERALUL BURENIN,

COMANDANTUL TRUPELOR SOVIETICE DIN BUCUREȘTI

Cred că oricine dintre cititorii ziarului își poate închipui emoția și... timiditatea care m'au cuprins atunci când, ajunsă în fața porții Comandamentului militar al armatei Roșii din București, m'am apropiat de sentinelă și am încercat să-i lămuresc „importanța" vizitei mele.

Sovieticii sunt oameni de înțeles. Soldatul m'a lăsat să intru și zâmbind mi-a indicat drumul. Peste o clipă, stăteam de vorbă cu câțiva ofițeri superiori cari, aflând că sunt ziaristă, s'au grăbit să-mi ceară.... informații!

Erau abia sosiți de pe front și voiau să afle ce se mai întâmplase între timp în Pacific, în Franța și la noi.

— Cred că ați fost plăcut surprinși de căldura primirii noastre? întreb pe unul dintre ei.

— Nu, răspunde un căpitan, fiindcă peste tot, oamenii ne-au eșit la fel în cale, aclamându-ne. Toți ne-au adus flori, toți ne-au aclamat. Oamenii știu acum cine sunt nemții și că armatele sovietice vin să-i elibereze de cotropitorii germani".

— Desigur, domnule căpitan, totuși țin să vă spun că noi, românii, și în deosebi bucureștenii, ne-am bucurat sincer, v'am așteptat cu mai multă nerăbdare decât... acei care n'au cunoscut bombardamentele germane!

— Știm foarte bine. Camarazii mei au fost mișcați de entuziasmul populației.

Sper că prietenia începută atât de frumos se va desvolta, trainic, pentru binele țării voastre.

❖

Generalul Burenin e un om înalt, cu părul cărunt și ochii albaștri. După primele clipe, frica și emoția, care mă făceau să bâlbâi, au dispărut. Atitudinea lui simplă, zâmbetul blând, puțin ironic, privirea pătrunzătoare, plină de adâncă înțelegere, totul e contrar imaginei fioroase zugrăvite de germani.

N'are nici aroganța, nici asprimea comandanților nemți, nici felul lor brutal și tranșant de-a răspunde și a hotărî. Dimpotrivă. Cu o răbdare uimitoare, cu totul neașteptată la un comandant militar, el ascultă păsul fiecăruia și rezolvă pe loc problemele care se ivesc. Ii vorbesc despre neliniștea bucureștenilor.

— E natural ca în primele zile să domnească puțină confuzie, până ce totul va fi organizat, spune coman-

(Continuare in pag. 2-a)

NEGOCIERILE ARMISTIȚIULUI DECURG SATISFĂCĂTOR

Din sursă oficioasă, se comunică:

Se aduce la cunoștința generală că svonurile difuzate de cercurile ostile noului regim democratic, cu intenția de a turbura liniștea cetățenilor și încrederea lor în bunele noastre raporturi cu U. R. S. S., sunt născociri tendențioase.

Negocierile pentru condițiunile armistițiului începute la 30 August la Moscova decurg în mod satisfăcător, iar incidentele izolate ce au avut loc în țară nu depășesc caracterul unor întâmplări inerente mișcărilor unor trupe operative.

PERSONALITATEA NOULUI MINISTRU AL AFACERILOR STRĂINE

D. Grigore Niculescu-Buzești, ministrul afacerilor străine, este în vârstă de 36 ani. Diplomat de carieră, d-sa a fost unul dintre cei mai apropiați colaboratori ai regretatului N. Titulescu.

Astfel, d-sa a făcut parte din cadrele delegațiunii noastre de pe lângă Societatea Națiunilor. Mai târziu, d. Buzești a fost șeful secțiunii pentru Societatea Națiunilor din ministerul afacerilor străine, apoi a funcționat la legațiunea noastră din Stockholm precum și ca însărcinat cu afacerile noastre externe la Riga. Incepând din 1940, d. Buzești a condus în ministerul afacerilor străine, afacerile politice și ale cifrului, fiind în acelaș timp codirector al afacerilor economice. In această calitate d-sa s'a străduit a combate influența și intențiunile Germaniei.

In August 1943, aflându-se în trecere prin Stockholm, d. Buzești nu a ezitat a face presei suedeze declarațiuni prin care arăta dorința României de a ieși din război, cu singura condițiune a respectării drepturilor ei legitime. Aceste declarațiuni au fost reproduse și comentate atunci cu cel mai viu interes de presa și posturile de radio ale Națiunilor Unite.

Cât despre contribuțiunea d-lui Buzești în pregătirea și punerea în practică a schimbării de regim din 24 August, ea a fost deosebit de activă.

SANCȚIONAREA CELOR CARI AU COMIS CRIME ȘI DELICTE SUB REGIMURILE DICTATORIALE

Guvernul a pus în studiu chestiunea sancționării tuturor acelora care au săvârșit crime și delicte sub regimurile dictatoriale precum și a acelora care prin acte sau omisiuni au prejudiciat patrimoniul Statului și fondurile cu destinație publică.

Deasemeni, își vor lua pedeapsa autorii și beneficiarii procedeelor fasciste și acei care au nesocotit drepturile fundamentale ale Națiunei și ale cetățenilor.

STABILIREA RĂSPUNDERILOR

COMUNICAT

Se aduce la cunoștința generală, pe această cale, că în interesul stabilirei răspunderilor cu privire la trecuta activitate a foștilor demnitari, organele oficiale au nevoe să fie puse la adăpost de ori și ce încercare care ar lungi sau denatura bunul mers al cercetărilor.

In consecință:

Orice persoană, indiferent gradul de rudenie, care va încerca să intervină direct sau indirect pentru cei reținuți pentru cercetări, va fi imediat arestată și trimisă în judecată pentru complicitate.

VON KILLINGER, FOSTUL MINISTRU AL GERMANIEI LA BUCUREȘTI, S'A SINUCIS

ȘI-A LUAT VIAȚA ȘI SECRETARA LUI, D-RA INGRID

Evacuarea celor adăpostiți la legația germană

După ruperea relațiunilor diplomatice dintre România și Germania și proclamarea stării de război între aceste două țări, baronul Manfred von Killinger, fostul ministru al Reichului la București, a rămas în localul legației germane din calea Victoriei colț cu str. Victor Emanuel, împreună cu tot personalul legațiunei germane în număr de 350-400 de persoane, cu ziariști germani acreditați la București și câteva zeci de persoane din colonia germană, care au recurs la dreptul de azil al legației.

❖

Pe lângă persoana baronului Killinger cât și a secretarei sale, fusese detașat pentru pază d. inspector de poliție Petre Stănescu, din poliția de siguranță de pe lângă prefectura poliției Capitalei. Fostul ministru plenipotențiar al Germaniei locuia într'o cameră, în altă cameră alăturată aflându-se secretara sa.

Eri dim., pe la ora 9 jum., d. inspector de poliție Petre Stănescu, care, cum am arătat, fusese atașat aci pentru pază, — luându-și postul în primire încă dela ora 7 dim., — în timp ce se afla în hall, în fața ușei în care locuia d-ra Ingrid, a auzit o detunătură de revolver. Din camera alăturată și-a făcut apariția baronul von Killinger, care, după ce a încuiat ușa cu cheia, a luat revolverul de jos și înainte de a fi putut fi împiedicat și-a descărcat și el un glonte în cap, prăbușindu-se jos, alături de secretară, care se împușcase în inimă.

Deschizându-se ușa de către autorități s'a constatat că ambii sinucigași au încetat din viață.

❖

Cazul fiind adus îndată la cunoștința autorităților, au sosit la fața locului d-nii: general Aldea Aurel, ministrul afacerilor interne, însoțit de d. general Liteanu, subsecretar de stat la departamentul internelor; colonel Nicolae Cristea, prefectul poliției Capitalei, consilier juridic Ionel Stănescu, subdirectorul general al Siguranței Statului; Ionescu-Goangă, secretarul general al Prefecturii poliției Capitalei, etc.

In primul rând s'au luat măsuri ca nimeni să nu pătrundă în camera unde s'a desfășurat această sângeroasă dramă, până când nu va veni la fața locului d. Renteoswärd, ministrul Suediei din Capitala noastră, care gerează interesele Germaniei și care să constate această dublă sinucidere. dispunând în acelaș timp asupra cadavrelor celor doi sinucigași.

Arhivele legațiunii au fost sigilate conform uzanțelor diplomatice în asemenea împrejurări, cu respectarea tuturor formelor cuvenite.

❖

Din ordinul reprezentanților autorităților, circulația pe str. Victor Emanuel, — pe toată întinderea legațiunii germane, începând din calea Victoriei, — a fost complet barată prin cordoane militare.

Cât despre marele număr de supuși germani care erau până acum adăpostiți în localul sus zisei legații, s'au luat măsurile necesare ca ei să fie evacuați în comuna Mihai Bravu.

I. LEFTER

ARMATA ROȘIE IȘI CONTINUĂ INAINTAREA RAPIDĂ IN SUD-ESTUL EUROPEI

Moscova, 2 (Rador). — **D. Duncan Hooper, corespondentul** special al agenției Reuter, anunță Vineri:

Armata roșie se află acum pe punctul de a stabili legătura cu mișcarea de eliberare din sud-estul Europei.

In vreme ce armata a 4-a ucraineană a generalului Petrov este gata pentru asaltul Ungariei prin Carpați.

Se așteaptă ca unitățile armatei de sub comanda generalului Malinovsky să atingă în câteva zile granița romăno-jugoslavă.

Ele merg cu o viteză de 25 mile pe zi, în înaintarea lor prin România.

Alte formațiuni sovietice urmăresc resturile diviziilor germane sdrobite la vest de București.

Tancuri și automobile militare, în valuri nesfârșite, merg pe șoselele arse de soare..

La sfârșitul celei de a doua săptămâni a pătrunderii armatei roșii în România, rezistența germană a devenit inexistentă în unele locuri unde armatele generalilor Malinovsky și Tolbukin sunt aproape tot atât de intacte ca și atunci când au plecat.

Pierderile inevitabile suferite în bătăliile pentru Ploești cu prilejul pătrunderii în România au fost completate și forțe proaspete de tancuri și infanterie motorizată se revarsă în România.

Imense forțe rusești se află acum eliberate pentru asaltul final împotriva germanilor din Polonia, dela granița Prusiei orientale și din Baltica.

Pe toate acest fronturi armata roșie se pregătește pentru viitoarele ofensive îndreptate spre inima Germaniei.

Incercările germane de contraofensivă dela Varșovia nu au depășit niciodată stadiul contraatacurilor și întreaga lor forță în acest sector este acum „sdruncinată" rău.

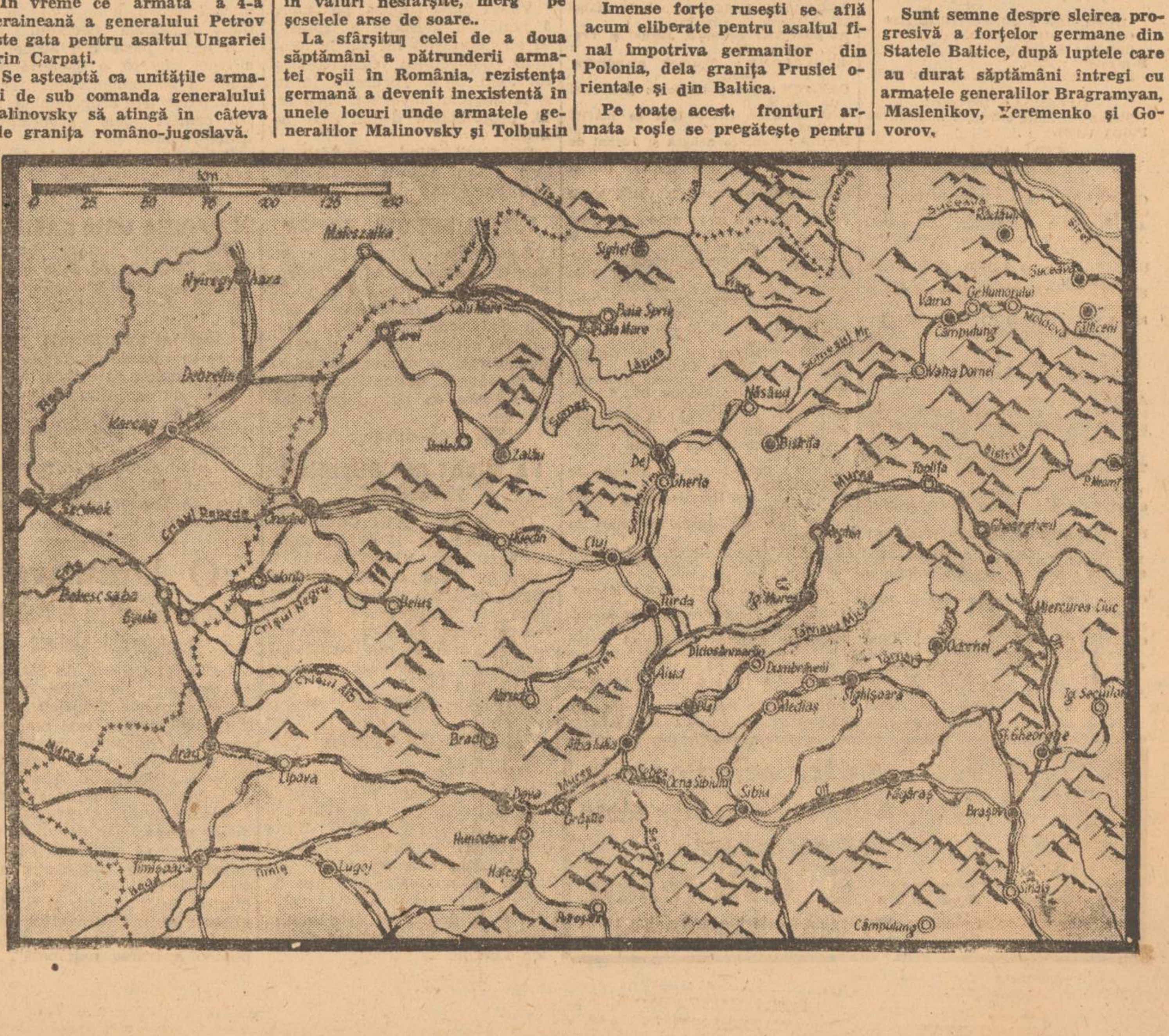Sunt semne despre sleirea progresivă a forțelor germane din Statele Baltice, după luptele care au durat săptămâni întregi cu armatele generalilor Bragramyan, Maslenikov, Yeremenko și Govorov.